

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci jednal dne 5. září 2024 v neveřejném zasedání o odvolání **obžalovaného Tomáše B.**, narozeného xxx, proti rozsudku Okresního soudu v Šumperku ze dne 5. 1. 2024, č. j. 5 T 136/2022-549, a rozhodl

takto:

Z podnětu odvolání obžalovaného Tomáše B. **se** podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) trestního řádu napadený rozsudek **zrušuje** v celém rozsahu a podle § 259 odst. 1 trestního řádu **se** věc **vrací** soudu I. stupně, neboť je nutno učinit ve věci rozhodnutí nové.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Šumperku ze dne 5. 1. 2024, č. j. 5 T 136/2022-549, byl obžalovaný Tomáš B. uznán vinným přečinem podvodu podle § 209 odst. 1, 2, 3 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit tak, jak je popsáno ve skutkové větě pod body 1) – 6) výroku napadeného rozsudku. Podle § 209 odst. 3 trestního zákoníku byl obžalovanému uložen trest odnětí svobody v trvání 3 roků. Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku byl obžalovaný pro výkon tohoto trestu zařazen do věznice s ostrahou. Dále bylo rozhodnuto výrokem o náhradě škody tak, že podle § 228 odst. 1 trestního řádu byla obžalovanému uložena povinnost zaplatit poškozenému Vladimíru R., narozenému xxx, bytem xxx, škodu ve výši 381 474 Kč, poškozenému Radku Š., narozenému xxx, bytem xxx, škodu ve výši 42 000 Kč, poškozenému Zdeňku S., narozenému xxx, bytem xxx, škodu ve výši 33 600 Kč, a poškozenému Patriku H., narozenému xxx, bytem xxx, škodu ve výši 6 550 Kč.
2. Ze spisu Okresního soudu v Šumperku, sp. zn. 5 T 136/2022, který byl předložen odvolacímu soudu s odvoláním obžalovaného, bylo zjištěno, že rozsudek byl obžalovanému doručen dne 15. 4. 2024, jak vyplývá z doručky u č. l. 552verte. Dne 22. 4. 2024 bylo do e-mailové schránky Okresního soudu v Šumperku doručeno elektronické podání označené jako odvolání ve věci č. j. 5 T 136/2022 včetně příloh, u kterého nebyl připojen elektronický podpis. Z podání vyplývá, že Tomáš B. podává odvolání. Téhož dne byla zaslána obžalovanému výzva, aby ve lhůtě deseti dnů podané odvolání odůvodnil, aby bylo patrné, zda odvolání podává do výroku o vině a z jakého důvodu, do výroku o trestu či o náhradě škody a jak má soud o jeho odvolání rozhodnout, co navrhuje. Tato výzva byla obžalovanému doručena fikcí 13. 5. 2024. Dále je ve spise založeno elektronické podání doručené Okresnímu soudu v Šumperku dne 23. 4. 2024 označené jako RE: Odpověď, ze kterého je zřejmé, že Okresní soud v Šumperku dne 22. 4. 2024 na e-mail [xxx](#) zaslal podání označené jako Odpověď podání s běžným číslem 19754/2024: Odvolání ve věci č. j. 5 T 136/2022-549, kterým sděluje, že k podání nebyl připojen kvalifikovaný uznávaný elektronický podpis, na Vaše podání bude nahlíženo jako na nepodepsané. Písemné podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telefaxem nebo v elektronické podobě je třeba nejpozději do 3 dnů doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění. K těmto podáním, pokud nebyla ve stanovené lhůtě doplněna, soud nepřihlíží. Stanoví-li to předseda senátu, je

Shodu s prvopisem potvrzuje Alena Kalvachová.

účastník povinen soudu předložit originál (písemné podání shodného znění) i jiných podání učiněných telefaxem – viz § 42 odst. 2 o. s. ř. Následně ze spisu vyplývá, že obžalovanému byla za účelem odůvodnění odvolání (ač obžalovaný nepřipojil elektronický podpis, ani podání nedoplnil předložením jeho originálu případně písemným podáním shodného znění), ustanovena obhájkyňe, která následně odvolání doplnila.

3. Postup okresního soudu je přinejmenším rozpolcený, když na jednu stranu obžalovaného vyzývá k odstranění vad odvolání a na druhou stranu současně obžalovaného poučuje, že k jeho podání označenému jako odvolání nebyl připojen elektronický podpis a v případě, že ve stanovené lhůtě tento nedostatek neodstraní, tak k tomuto podání soud nepřihlíží. I přesto, že obžalovaný tento nedostatek podání neodstraní, tak okresní soud k tomuto podání přihlíží a ustanovuje obžalovanému za účelem odůvodnění odvolání obhájkyňi.
4. V této souvislosti je nutno poukázat na judikaturu, dle které podle § 59 odst. 1 trestního řádu lze podání učinit mimo jiné v elektronické podobě podepsané elektronicky podle zvláštních předpisů. Pro podání učiněná v rámci trestního řízení se však mohou za účelem elektronického podpisu používat pouze zaručené elektronické podpisy a kvalifikované certifikáty vydávané akreditovanými poskytovateli certifikačních služeb. Údaj o takovém poskytovateli nebo přímo certifikát je pak ten, kdo činí podání elektronicky, povinen připojit k podání. Bylo-li určité podání (např. dovolání) učiněno sice v elektronické podobě, ale bez splnění uvedených podmínek, nejsou s ním spojeny žádné účinky řádného podání, tj. ani případné zachování lhůty k podání lhůty k podání opravného prostředku. Pokud zákon vyžaduje, aby podání (např. opravný prostředek) bylo učiněno v určité lhůtě, pak uvedený nedostatek elektronického podání lze napravit jen v této lhůtě.
5. I přes shora uvedené krajský soud nahlížel na podání obžalovaného jako na odvolání a z podnětu podaného odvolání podle § 254 odst. 1 trestního řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad, a dospěl k závěru, že v daném případě jsou dány odvolací důvody uvedené v § 258 odst. 1 písm. a), b), c) trestního řádu.
6. Napadený rozsudek je nutno zrušit pro vady, zejména pro podstatné vady řízení, které rozsudku předcházelo, zejména proto, že v tomto řízení byla porušena ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby, jestliže mohly mít vliv na správnost a zákonnost přezkoumávané části rozsudku [§ 258 odst. 1 písm. a) trestního řádu]. Dále je nutno napadený rozsudek zrušit pro nejasnost nebo neúplnost jeho skutkových zjištění týkajících se přezkoumávané části rozsudku a proto, že se ohledně takové části soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí [§ 258 odst. 1 písm. b) trestního řádu]. Dále vznikly pochybnosti o správnosti skutkových zjištění ohledně přezkoumávané části rozsudku, k objasnění věci je třeba důkazy opakovat nebo provádět důkazy další a jejich provádění před odvolacím soudem by znamenalo nahrazovat činnost soudu prvního stupně [§ 258 odst. 1 písm. c) trestního řádu].
7. Okresní soud zřejmě s ohledem na podání obžalovaného, ze kterého vyplývá, že má nastoupit ústavní léčbu PN Bohnice, Praha 8, minimálně na tři měsíce, učinil dotaz na PN Bohnice, jak vyplývá z referátu samosoudce na č. l. 414verte, zda obžalovaný nastoupil léčbu a současně obžalovanému prostřednictvím PN Bohnice doručoval přípis, že je u něj nutná obhajoba podle § 36 odst. 2 trestního řádu s tím, nechť se vyjádří, zda si obhájce zvolí sám nebo žádá, aby mu byl ustanoven soudem, s tím, že pokud soud neobdrží odpověď do pěti dnů, bude mu obhájce ustanoven. Poté, co soud zjistil z přípisu Psychiatrické nemocnice Bohnice, že t. č. obžalovaný není v této nemocnici hospitalizovaný, tak doručil tento přípis obžalovanému prostřednictvím pošty. Obžalovaný si obhájce ve stanovené lhůtě nezvolil a okresní soud mu obhájce neustanovil, ač obžalovanému sdělil, že pokud soud do pěti dnů neobdrží jeho sdělení, zda si obhájce volí nebo žádá, aby mu byl ustanoven, tak mu bude obhájce ustanoven. Podle názoru krajského soudu za

daného stavu okresní soud nemohl hlavní líčení konat v nepřítomnosti obžalovaného a vyhlásit napadený rozsudek. Pokud okresní soud shledal, že je v případě obžalovaného dán důvod nutné obhajoby ve smyslu § 36 odst. 2 trestního řádu, tedy soud považoval za nutné, aby obžalovaný měl obhájce, protože vzhledem k tělesným nebo duševním vadám obžalovaného měl pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit, tak měl obžalovanému, který si ve stanovené lhůtě obhájce nezvolil na plnou moc, obhájce ustanovit. Pokud tak soud neučinil, přičemž ze spisu nevyplývá, že by své stanovisko změnil, ani okolnost, na základě které by toto stanovisko změnil, tak řízení před soudem trpí podstatnou vadou, kterou nelze v odvolacím řízení napravit. V řízení před okresním soudem byla porušena ustanovení, jimiž se má zabezpečit právo obhajoby. Tato podstatná vada má vliv na správnost a zákonnost přezkoumávané části rozsudku.

8. S ohledem na shora uvedené bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení. Okresnímu soudu se ukládá, aby obžalovanému ustanovil ve smyslu § 36 odst. 2 trestního řádu obhájce a provedl za účasti obhájce znovu hlavní líčení, ve kterém provede v potřebném rozsahu dokazování a rozhodne ve věci samé. Své rozhodnutí řádně v souladu s trestním řádem odůvodní.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Olomouc 5. září 2024

JUDr. Lenka Konrádová v. r.
předsedkyně senátu